

Skader af Galera i vinterraps

I 2011 har der været en del tilfælde af skade på vinterraps som følge af sprøjtning med Galera.

Ukrudtsmidlet Galera har i 2011 flere steder skadet vinterraps. Afgrødepåvirkningen har betydet en forsinket og forlænget blomstring og dermed senere afmodning. I nogle tilfælde har det ikke været muligt at adskille andelen af skade på rapsen forårsaget af Galera henholdsvis angreb af glimdebøsser eller andre påvirkninger. Der har imidlertid været en del observationer af forsinket blomstring i marker, hvor kun en del af marken er sprøjtet med Galera.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Forsøg

I et af tre landsforsøg er der konstateret forsinket blomstring ved anvendelse af Galera, og der er foretaget forsøgsmæssig udbyttmåling. I et forsøg i Vendsyssel har merudbyttet for henholdsvis 0,3, 0,225 og 0,15 liter Galera været henholdsvis -395, + 195, og -313 kg frø pr. ha. Usikkerheden i forsøget har således været for stor til at fastslå betydningen af den forsinkede blomstring. Den forsinkede blomstring i forsøgsled behandlet med Galera ses på foto 1. Udbytte i ubehandlet har været 3924 kg frø pr. ha. I de to andre forsøg er der ikke set påvirkning af rapsen, og der er ikke foretaget udbyttmåling.

Billede 1. Effekt på blomstring – ubehandlet til højre og forsøgsled behandlet med 0,3 l Galera + 0,5 l PG 26 N pr. ha til venstre. Tidligere på sæsonen var billedet omvendt. Her kom ubehandlet før i blomst end Galera-behandlet. Foto: Charlotte F. Olesen, LandboNord.

Ved Århus Universitet, Afdelingen for Agroøkologi, Flakkebjerg er der i et afprøvningsforsøg set forlænget blomstring og forsinket afmodning efter behandling med Galera + PG 26 N. Det har resulteret i et statistisk sikkert mindreudbytte på 360 kg frø pr. ha. Udbyttet i ubehandlet har været 4840 kg frø pr. ha. Forsøget blev høstet den 29. juli. Det blev bedømt, at det Galera-behandlede forsøgsled behandlet med 0,3 l Galera + 0,3 l PG 26 N havde en modenhedsgrad på 90 i forhold til ubehandlet med en modenhedsgrad på 100.

Ved Svensk Raps/Sveriges Landbrugsuniversitet er der gennemført 4 forsøg i vinterraps med ukrudtsbekæmpelse med Galera, hvor der i et forsøg har været et sikkert udbyttetab ved anvendelse af Galera. I et forsøgsled er der her behandlet med 1,25 l Butisan Top pr. ha i efteråret efterfulgt af 0,3 l Galera + 0,3 l PG 26 N pr. ha om foråret, mens der i et andet forsøgsled alene er behandlet med 2,0 l Butisan TOP pr. ha i efteråret. I forhold til ubehandlet har der været et statistisk sikkert udbyttetab på 850 kg frø pr. ha ved behandling med Butisan Top plus Galera. Butisan alene har givet et merudbytte på 450 kg frø pr. ha. Der har således været en udbytteforskel på 1300 kg frø pr. ha mellem forsøgsled behandlet med Butisan Top alene og Butisan Top efterår plus Galera forår. Udbyttet i ubehandlet har været 4780 kg frø pr. ha.

Andre udbytteopgørelser

Der er fra planteavlskonsulenterne indsamlet udbytteopgørelser og vurderinger af udbyttet fra marker, der har været påvirket af Galera.

Tab i marker, hvor der har været sammenlignelige marker eller delmarker med og uden behandling

I 15 af de indberettede tilfælde har det været muligt at bestemme udbyttet i sammenlignelige marker eller delmarker med og uden behandling med Galera. I seks tilfælde er der afsat parceller, som er høstet med forsøgsmejetærsker. Disse observationer viser et gennemsnitligt udbyttetab på 475 kg pr. ha. Det gennemsnitlige udbyttetab i alle indberettede tilfælde er godt 600 kg frø pr. ha med variation fra et positivt merudbytte på 50 kg pr. ha til tab på 1.200 kg frø pr. ha. Medianen er 665 kg frø pr. ha. Opgørelsesmetoden har i de sidste 9 tilfælde været foldmeter, vejning af høsten i striber og i to tilfælde skøn ud fra vurdering af den høstede mængde.

I forbindelse med indsamlingen af udbytteopgørelserne er det bekræftet, at der har været forskelle mellem landsdelene med hensyn til omfanget af skader som følge af Galera. I nogle landsdele f.eks. Fyn har man ikke set nævneværdig skade. Der er også berettiget om sortforskelle med hensyn til følsomhed.

Anvendelse af Galera fremover

I lyset af de forholdsvis mange tilfælde af forlænget blomstring og forsinket modning, som i en del tilfælde med sikkerhed har medført udbyttetab, må det fremover anbefales at anvende Matricon og andre cloyralidprodukter til bekæmpelse af kamille i vinterraps. Galera har i modsætning til Matricon en god effekt mod burrester. Hvor der er et stort behov for at bekæmpe burrester, kan man anvende Galera, men kun hvis der er sikkerhed for, at afgrøden ikke lider under stress på sprøjtetidspunktet. Det er også vigtigt efter behandlingen at holde afgrøden i god vækst, eksempelvis ved at bekæmpe angreb af glimdebøsser.

Hvis der opnås en bedre forståelse af, under hvilke forhold der sker skade, kan der forhåbentligt udarbejdes en mere nuanceret vejledning om anvendelse af Galera.

Det kan nævnes, at Landwirtschaftskammer Schleswig-Holstein i løbet af sommeren 2011 har fremført, at man i Nordtyskland ikke længere anbefaler Galera anvendt om foråret. Anbefalingen bygger også på erfaringer for forlængelse af blomstringen og forsinket afmodning. Se også [plantenyt 470, 2011](#) med udbyttetab af Galera i tyske forsøg.